

Zaslužnemu profesorju dr. Dušanu Nečaku Zveza zgodovinskih društev Slovenije zaradi izkazanih raziskovalnih dosežkov na področju sodobne zgodovine, njenemu utemeljevanju na pedagoškem in strokovnem področju ter razširjanju njene integritete in popularnosti med strokovno in splošno javnostjo podeljuje častno članstvo.

Prof. dr. Nečak je eden izmed najbolj uglednih imen današnjega slovenskega in regionalnega zgodovinopisja oz. zgodovinopisja na področju nekdanje Jugoslavije. Ugled si je pridobil skozi svoje sistematično, natančno in vedno zanimivo znanstveno delo, ki se dotika mnogih problemskih sklopov. Eden izmed najpomembnejših sklopov je posvetil raziskovanju narodnostnih in manjšinskih vprašanj, kjer je največ pozornosti posvetil zgodovini koroških Slovencev. Med najbolj vidnimi deli s tega problemskega področja sta monografiji Volitve na Koroškem po drugi svetovni vojni in Koroški Slovenci v drugi avstrijski republiki (1945–1976). Obe deli sta bili nagrajeni z najvišjimi državnimi odlikovanji. Njegovi pristopi so bili v takratnem času inovativni, saj so problematiko postavljali v širši kontekst in jo razširil na probleme asimilacije, politizacije narodnomanjšinjske terminologije, kategorizacije manjšinskih skupnosti in renesanse narodnomanjšinjskih gibanj v Evropi, in druge. V drugem večjem raziskovalnem sklopu se je posvečal bilateralnim odnosom Slovenije in Jugoslavije z nemško govorečimi državami, zlasti z Avstrijo in Nemčijo, pri čemer se je posebej posvečal diplomatskemu arhivskemu gradivu. Eno izmed njegovih najbolj odmevnih del je bilo Avstrijska legija II iz leta 1995, ki prikazuje dotlej popolnoma neobdelano problematiko usode nacističnih beguncev po neuspelem puču leta 1934 v Avstriji, ki so pribežali v Jugoslavijo. Tudi to delo je dobilo državno nagrado za vrhunske dosežke. Jugoslovansko-nemške odnose pa je opisal v dveh izstopajočih knjigah: Hallsteinova doktrina ter »Ostpolitik« Willyja Brandta in Jugoslavija (1963–1969).

Sicer se je profesor loteval še številnih drugih tem, kot je zahodna slovenske meja in t.i. tržaško vprašanje, lokalne teme iz slovenske in jugoslovanske zgodovine ter občutljive teme, ki se jih drugi niso preučevali. Ena izmed takih tem so bili Dachauski procesi, kjer je kot pobudnik interdisciplinarnega projekta vodil objavo raziskovalnega poročila na tisoč straneh ter tako omogočil rehabilitacijo obsojenih.

Celotna bibliografija prof. dr. Nečaka šteje preko 1100 zabeleženih enot, od tega 83 izvirnih in preglednih znanstvenih člankov, 48 poglavij v znanstvenih monografijah in 19 znanstvenih monografij. To število bo v kratkem dopolnila okrogla, že 20 znanstvena monografija – še ena v vrsti posvečenih jugoslovanskonemškim diplomatskim odnosom.

Poleg raziskovalne dejavnosti je prof. dr. Nečak šele kot drugi predavatelj sodobne zgodovine v Sloveniji, v mnogih pogledih utemeljil sodobno zgodovino kot premet zgodovinopisnega preučevanja ter »uzakonik« postulate njenega preučevanja. Vzgojil je praktično vse današnje predavatelje sodobne zgodovine v Sloveniji, bodisi kot profesor, bodisi kot diplomski ali doktorski mentor. Kot tak je pomemben člen t.i. Ljubljanske zgodovinarske šole.

Svoje raziskovalno in pedagoško znanje je vedno znova prenašal v aktualno dogajanje. Bil je predsednik Slovensko-avstrijske komisije zgodovinarjev ter pobudnik in spiritus agens ustanovitve Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju. Bil pa je tudi dvakratni podpredsednik Zveze zgodovinskih društev Slovenije.

Za vse navedene in nenavedene dosežke na področju znanosti in utemeljevanja zgodovinske znanosti podeljujemo stanovsko priznanje častnega članstva v Zvezi zgodovinskih društev Slovenije. Čestitamo!